

ELEKTROARBEIDERNES
FAGFORENING TRØNDELAG

ELog IT

ER DU MEDLEM?

Om fagforeninga

Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag (EFT) har siden vi ble stiftet i 1901 kjempet for trønderske elektroarbeidere sine lønns- og arbeidsvilkår. Målet vårt er at alle medlemmer skal ha trygge og gode arbeidsvilkår i en seriøs elektrobransje.

Derfor tilbyr fagforeninga

- Tariffavtale som regulerer lønns- og arbeidsvilkår (se s. 4 og 5)
- Juridisk bistand i alt som har med arbeidsforholdet å gjøre (se s 6)
- Kollektive forsikringer (se s. 9)

Gjennom å fagorganisere deg bidrar du til å styrke fellesskapet blant arbeiderne i bedriften du jobber. Det er i fellesskap man klarer å beholde og forbedre sine vilkår.

Vi jobber for å få på plass fungerende klubber i alle bedrifter i Trøndelag. For å få til dette trenger vi medlemmer og noen som kan ta på seg å være tillitsvalgt. Fagforeninga binder klubbene sammen, og gir de tillitsvalgte skoling, støtte og rådgivning.

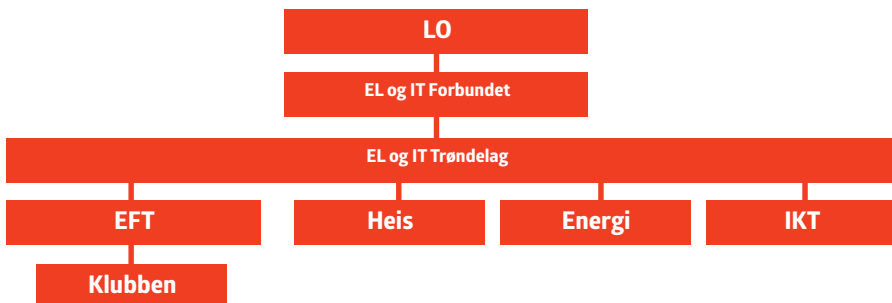
Som fagorganisert i EL og IT Forbundet er du en viktig brikke i en stor organisasjon. Det er gjennom å være medlem du har mulighet til å bli med å påvirke; alt fra

forholdene i egen klubb til hva som skal prioriteres i neste tariffoppgjør.

De fleste trønderske elektroarbeidere er allerede fagorganisert. Bli med du og!

Fagforeningsstyret 2022-2023

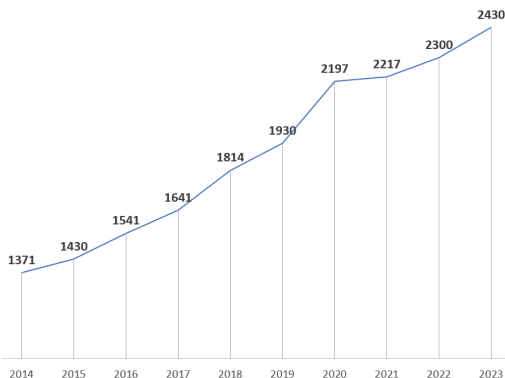
Medlemmene våre

Fagforeninga har mer enn 2400 yrkesaktive medlemmer (fagarbeidere, arbeidstakere uten fagbrev og lærlinger). I tillegg kommer pensjonister og elev-medlemmer. De fleste medlemmene våre jobber i private installasjonsbedrifter, som elektrikere, telekommunikasjonsmontører, automatikere, energimontører, låsesmeder, elektrereparatører, svakstrømsmontører osv. Vi er ei fagforening i vekst!

Faget

Det er vi i EL og IT Forbundet som jobber for å ivareta og utvikle elektrofagene. Vi har i en årrekke jobbet for kvalifikasjonsforskriften (FEK), som sikrer at kun godkjente elektrikere med fagbrev får installere elektriske anlegg i Norge.

Vi er aktive i myndighetenes organ for fag- og yrkesopplæring. Vi finner gode kandidater til prøvenemndene. Vi jobber for at bedriftene skal ta inn nok lærlinger, og at lærlingene får skikkelig opplæring.

Faglige kurs

Fagforeninga arrangerer fagkurs for både elektrikere og telekommunikasjonsmontører i Trøndelag. Vi har både solcellekurs og oppdateringskurs. Oppdateringskurset for elektro arrangeres i samarbeid med Malvik VGS, og oppdateringskurset for telekom er i samarbeid med Trondheim Fagskole. Begge disse kursene går over til sammen 14 arbeidsdager fordelt på 3-dagers samlinger. Kursene går på dagtid. Vi har også 2-dagers solcellekurs. Alle disse kursene finansieres av utdanningsfondet til EL og IT (ELBUS). For å kunne delta på disse kursene, må man være fagorganisert og jobbe i en bedrift med tariffavtalen LOK. Alle utgifter med kurset dekkes av EL og IT. Kursplan og påmelding på fagforeninga.no/aktivitet.

« Dette var faktisk veldig bra. Jeg hadde glemt mye siden jeg gikk skole, for eksempel noen av lene i sikringskarakteristikken, og dimensjonering av jording. Og skikkelig hyggelig å møte montører fra andre installasjons-bedrifter, og høre hvordan de gjør det. »

Fra tilbakemeldings-skjemaet, 2021.

Hva er en tariffavtale?

En tariffavtale regulerer lønns- og arbeidsvilkår. Da vet både sjefen og de ansatte hva de har å forholde seg til, og slipper daglige diskusjoner om småting. Uten en tariffavtale står sjefen ganske fritt til å bestemme hvordan vilkårene i bedriften skal være. Det trenger ikke alltid å være like greit for de ansatte, og er i beste fall uforutsigbart.

Vi ønsker å få på plass tariffavtaler i alle installasjonsbedrifter i hele Trøndelag, for å sikre de ansatte forutsigbarhet, trygghet og medbestemmelse. For at vi skal sende krav om tariffavtale må minst halvparten av de ansatte være fagorganisert. «Landoverenskomsten for elektrofagene» (LOK) er den tariffavtalen de fleste av våre medlemmer har. I Trøndelag er det ca. 60 bedrifter med 1900 medlemmer som er bundet av denne avtalen!

En hel rekke trønderiske installasjonsbedrifter har tariffavtalen LOK! Heis, Everk og IT-bedrifter har andre tariffavtaler.

Med eller uten tariffavtale?

	UTEN TARIFF	MED TARIFF
Lønn	Sjefen bestemmer	Minst 247,19 kr/t + lokale tillegg
Lønn ved ledigtid	Sjefen bestemmer	Minst 247,19 kr/t
Lønnsregulering	Sjefen bestemmer	Automatisk 1. mai hvert år
Lønn for helligdager	Kun 1. og 17. mai	Alle "røde" hverdager
Lønn ved nattarbeid	Vanlig lønn	Vanlig lønn + sats for 100 % overtid (334,96 kr/t)
Høydetillegg	Sjefen bestemmer	13-23 kr/t
Smusstillegg	Sjefen bestemmer	9-19 kr/t
Utenbystillegg	Sjefen bestemmer	33,93 kr/t
Fri etter fødsel	2 uker <u>uten</u> lønn	2 uker <u>med</u> lønn
Lengde på arbeidsdag	9 t	7,5 t
Lengde på arbeidsuke	40 t	37,5 t
Arbeidstid	Når som helst på døgnet	I tidsrommet 07:00-17:00
Ferie	4 uker og 1 dag	5 uker
Feriepenger	10,2 %	12 %
Overtidstillegg	Minst 40 % tillegg etter 9 timer	50 % tillegg etter 7,5 t
Overtidssats	Minst 40 % av timelønn	Faste (høyere) satser i tillegg til timelønn: 50 %: 167,48 kr/t 100 %: 334,96 kr/t
Kompensasjon ved ugunstig arbeidstid	Sjefen bestemmer	50 % tillegg 17:00-21:00 100 % tillegg 21:00-07:00
Hviletid mellom to arbeidsperioder	11 t	11 t MED betaling etter 07:00 påfølgende dag
Akkordarbeid	-	Ja!
Pensjon	OTP	OTP + AFP AFP = minst 1 million kr ekstra!
Velferdspermisjon	Sjefen bestemmer	Lege, tannlege, fysioterapeut, flytting, blodgivning, barnehage, skole, konferansetime osv. – med lønn!
Lønn ved sykdom og fødselspermisjon	Arbeidsgiver første 16 dager. Deretter må du gå til NAV.	Arbeidsgiver skal forskuttere sykelønn (12 mnd), foreldrepenger og svangerskapsenger
Stipend	-	LO + ELBUS (store fond)

**Med tariffavtale kan både bedriftene og arbeiderne konkurrere på like vilkår.
En tariffavtale er et felles lønnsnivå som vi aldri skal gå under!**

Når det ikke går som det skal ...

Det kan kanskje være vanskelig å se for seg at man kan få problemer i arbeidsforholdet sitt, eller at man skal få behov for juridisk hjelp. Historiene våre er dessverre mange, og det er ikke alltid man kan forutse hva som kommer.

Usaklige oppsigelser, avskjed på dagen, brudd på tariffavtalen, trakassering og utstøting. Det beste er om konflikter løses nærmest mulig der de oppstår. Hvis man ikke lykkes internt i bedriften, kan vi bistå i forhandlingsmøter. Dersom dette ikke er tilstrekkelig kan vi ta saken for retten. I Trøndelag har vi 3 LO-advokater som jobber med saker kun for LO-medlemmer.

I noen tilfeller kan vi komme opp i saker vi ikke kan forsvare (tyveri, skulking, svartarbeid). Vi vil allikevel hjelpe medlemmet og se til at saksbehandlingen er korrekt, samt bidra til å finne så gode løsninger som mulig.

Anne-Lise H. Rolland

9. september kl. 14:26 · 🌐

...

Dom fra Indre og Østre Finnmark tingrett av 7. september 2022 – urettmessig permittering og ugyldig oppsigelse - enstemmig medhold, tilkjent erstatning på ca. 1.1 million og oppreisning med kr. 100 000,-

En arbeidstaker ble først permittert og senere sagt opp. Arbeidsgivers anførsler om at permitteringen og oppsigelsen var saklig begrunnet i virksomhetens forhold, førte ikke frem. Retten konkluderte med at permitteringen og den etterfølgende oppsigelsen var en reaksjon på den ansattes spørsmål/innsigelser knyttet en ny arbeidsoppgave. Retten la til grunn at det var feil at arbeidstakeren hadde nektet å utføre oppgaven, slik arbeidsgiver hevdet. De motforestillingene som forut for dette var uttrykt mot å ta fatt på oppdraget på få dagers varsel, fant retten at var rimelige. *Retten påpekte at det er arbeidsgiver som må bære ansvaret for at alle vilkår og forhold rundt den nye arbeidsoppgaven, herunder HMS, var avklart med de ansatte.* Permitteringen ble funnet urettmessig og ansett for å være en skjult oppsigelse. Retten konkluderte videre med at den påfølgende oppsigelsen ikke oppfylte de formkrav som arbeidsmiljøloven oppstiller, og at arbeidsgiver i alle tilfelle ikke hadde sannsynliggjort at det forelå saklig grunn for å si opp den ansatte. Arbeidsgivers saksbehandling ble vurdert som mangelfull. Dommen omhandler også spørsmålet om fremleggelse av en lydfil, som inneholdt et skjult opptak av et møte mellom arbeidsgiver og arbeidsgiver, som retten etter kjennelse godtok at ble ført som bevis.

Retten tilkjente full erstatning for lønnstapet, ca. 1.1 million kroner, og tilkjente oppreisning i øvre sjikt på kr 100.000. Arbeidstakeren ble bistått av LO-advokat Nina Kroken.

Lars Roar Mjøen og 109 andre

9 delinger

Utdrag fra en dom der LO-advokatene gikk til rettssak for et medlem.

Avskjediget på dagen fordi man ikke deltok på FSE-kurs dagen før!

Trondheim 05.04.16

Opphør av arbeidsforhold.

██████████ har valgt å ikke videreføre arbeidsforhold i forhold til arbeidsavtale av 01.12.2015.

I følge punkt 11 i arbeidsavtale kan begge parter i følge arbeidsmiljøloven §15-6 avslutte arbeidsforholdet uten videre begrunnelse.

Da du ikke har gjennomført FSE og førstehjelpskurs i inneværende år, har du ikke lov til å utføre elektrikerarbeid. Arbeidsforholdet i ██████████ opphører derfor med umiddelbar virkning.

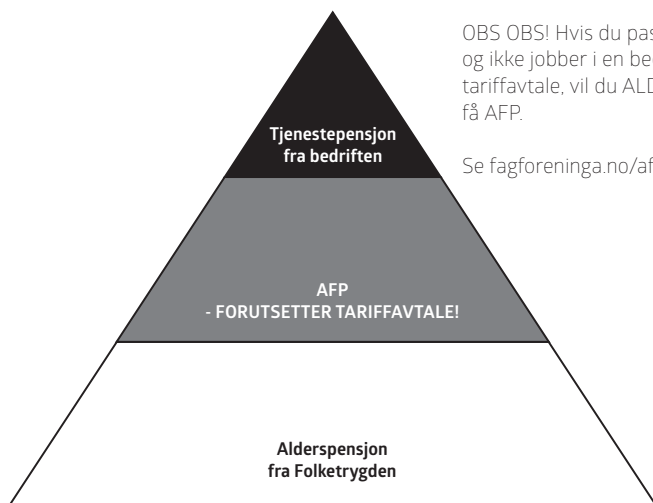
Pensjon - AFP

Som fagorganisert kan du få en tryggere alderdom når arbeidslivet er over. Alle får en viss pensjon fra Folketrygden. Bedriftene er lovpålagt å opprette en tjenestepensjonsordning (OTP) i tillegg til dette.

For å kunne få AFP må du ha jobbet i en bedrift med tariffavtale. Dette er en livsvarig tilleggspensjon, som utgjør 5-7000 kr/måned – altså mer enn en million i løpet av pensjonisttilværelsen!

Det er mange vilkår som må oppfylles for å få AFP, men uansett må tariffavtalen være på plass først. Fagforeninga har god kompetanse på pensjon, og tilbyr klubbene spesialtilpassede kurs.

DIN PENSJON BESTÅR AV

OBS OBS! Hvis du passerer 55 år og ikke jobber i en bedrift med tariffavtale, vil du ALDRI kunne få AFP.

Se fagforeninga.no/afp

Akkord

Akkord er et produktivitetslønnssystem, hvor timelønna til akkordlaget regnes ut etter mengden montert materiell og medgått tid. En montør på prosjektet legger inn timene og materiellet i nettsida Akkordportalen.no, som regner ut timelønna til akkordlaget, og viser hvor mye hvert enkelt skal få i akkordetterskudd. (Montørene og lærlingene har vanlig lønn mens prosjektet pågår.)

Paragraf 4 A i LOK'en viser til Akkordtariffen, og første regel i denne boka er:

110	Forutsetninger for akkordarbeid
-----	--

10	Akkordarbeid skal uhindret kunne anvendes
----	--

	Ingen av partene kan gjennom sine organisasjoner nekte eller hindre at det arbeides akkord etter overenskomstens bestemmelser.
--	--

Hvis du føler deg verdt mer enn fastlønna, lag deg en bruker på Akkordportalen.no og ring oss. På akkordportalen kan du også lage test-akkorder.

Et seriøst arbeidsliv

Vi holder et øye med det som foregår i området vårt, og prøver å besøke de fleste byggeplassene. Vi har et godt samarbeid med eltilsynet (DLE) og arbeidstilsynet, samt de andre fagforeningene i bygg- og anleggsbransjen. Sammen jobber vi for en trygg og seriøs elektrobransje i Trøndelag! Elektroarbeid i Norge skal kun utføres av arbeidere som er godkjent av myndighetene, og som har ordentlige lønns- og arbeidsvilkår. Vi er en av eierorganisasjonene bak **Byggebransjens Uropatrulje**.

Hjelp oss å ta ansvar for elektrobransjen i Trøndelag, slik at vi unngår at de seriøse bedriftene blir utkonkurrert. Tips oss dersom du kommer over tilfeller der du mistenker at ikke alt er som det skal være.

DUSØR* 6000,-

***Dusør utbetales dersom tipset fører til skriftlig dokumentasjon på lønnsvilkår under tarifflønn. Vi går ikke ut med hvem som har tipset oss! tips@fagforeninga.no • www.fagforeninga.no**

LOfavør

LOfavør er fordelsprogrammet for deg som er medlem i et LO-forbund, og gir deg tilgang til en rekke medlemsfordeler. Les mer på **lofavor.no**

- Rabatt hos alle Strawberry og Scandic hoteller
- 20% rabatt på forestillinger på Riksteatret
- 10 % rabatt på leiebil fra Hertz
- 350 kr i rabatt pr person på alle charterreiser fra Apollo
- Rabatt hos TusenFryd og Bø Sommerland

Last ned LOfavør-appen, så har du alltid medlemskortet og fordelene dine tilgjengelig!

Forsikringer

Med medlemskapet i EL og IT Forbundet følger det med noen forsikringer. Noen er obligatoriske og noen er frivillige. Felles for dem alle er at avtalene er gode, da de er inngått kollektivt for mange medlemmer. Alle forsikringene er gjennom Sparebank1, og alle skader meldes direkte til dem på telefon 02300 eller via nettet.

Obligatoriske forsikringer (priser fra 1.1.2024)

Innboforsikring	Norges beste innboforsikring – uten øvre erstatningssum	H	95,- pr mnd
Grunnforsikring	Engangsutbetaling til etterlatte ved dødsfall	G	37,- pr mnd
Sum «liten pakke»			132,- pr mnd

Alle som jobber (eller har jobbet) i en bedrift med LOK som tariffavtale får i tillegg en **gratis fritidsulykkeforsikring** (kode F).

Kollektive forsikringer som du kan takke nei til ved innmelding

Topp reiseforsikring	R	113,- pr mnd
Uføre- og ektefelleforsikring	O	373,- pr mnd

Alle lærlinger får innboforsikring, grunnforsikring, fritidsulykkeforsikring og topp reiseforsikring GRATIS. Elevmedlemmer har ingen forsikringer.

Hva koster det?

Medlemskontingenten er 1,9 % av brutto lønn.

Å betale en prosentdel av lønna er den mest rettferdige måten å betale kontingent på!

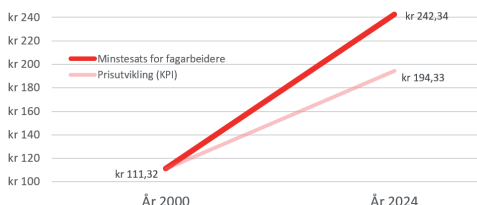
Hvis du er montør og tjener 300 kr/t utgjør dette 5,70 kr/t.

For en lærling i første halvår utgjør det 1,88 kr/t.

Husk at du får skattefradrag for deler av kontingenten

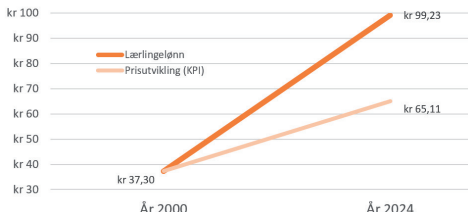
(7.700,- trekkes fra skattegrunnlaget), slik at du betaler ca. 2000 kr mindre i skatt.

Utvikling i minstesats for fagarbeidere (§3A)

Minstesatsen i tariffavtalen har hatt en god utvikling. I tillegg til denne kommer lokale lønnsavtaler i den enkelte bedrift.

Utvikling i lærlingelønn (5. halvår)

Det er EL og IT Forbundet som fremforhandler lærlingelønna.

Enkelte tror at man med tariffavtale kun vil få lønnsatsen som er oppgitt i avtalen. Dette er en "misforståelse", da dette kun er den absolutt minste satsen man ikke kan gå under.

Fagarbeidertillegg og interne avtaler i bedriften gjør at lønna blir høyere.

I Trøndelag er den gjennomsnittlige lønna pr. januar 2024 cirka 313 kr/t.

Medlemskontingenten er

1,9%

AV BRUTTO LØNN

«Itjnå som kjæm tå sæ sjøl»
- heller ikke lønna!

Eystein

Lars

Runar

Randi

Hege

Anders

Kontakt oss

Sentralbord: 72 59 62 00 // kontakt@fagforeninga.no
Vi har kontor i Smistadvegen 42, i nærheten av Granåsen i Trondheim.

EYSTEIN GARBERG // Fagforeningsleder // Tlf. 95252101 // eystein@fagforeninga.no

Eystein har vært valgt leder av fagforeninga siden 2014. Han har det overordnede ansvaret for drifta og utviklingen av foreninga. Han har også flere sentrale verv i forbundet, bl.a. i forbundsstyret og i forhandlingsutvalget.

LARS ROAR MJØEN // Organisasjonsarbeider // Tlf. 90653340 // lars@fagforeninga.no

Lars har ansvar for tillitsvalgtskolering og etterutdanningskurs for medlemmene våre. Han kan mye om arbeidstid og er den som godkjenner rotasjonsordninger. Han sitter i styret til opplæringskontoret SEOS. Han har også god kompetanse på HMS, og kan svare på alt av tariffspørsmål.

RUNAR ANDREAS LEIN // Organisasjonsarbeider // Tlf. 46625843 // runar@fagforeninga.no

Runar bruker sin lange erfaring som klubblleder til tett oppfølging av våre tillitsvalgte. Han stiller gjerne opp på anleggsbesøk og medlemsmøter. Han har ansvar for å følge opp akkordarbeid i foreninga. Han har også mye erfaring med reisearbeid og kan bistå med tips til rotasjonsordninger.

RANDI VINGEN & HEGE STRØMMEN

Kontorsekretærer // Tlf. 72 59 62 00 // kontor@fagforeninga.no

Randi og Hege har ansvaret for kontingent, forsikring og administrative oppgaver.

ANDERS FORNES BERG // Distriktssekr. i EL og IT // Tlf. 481 61 643 // anders@elogitt.no

Anders bistår ved oppsigelser, yrkesskader og andre juridiske saker.

Fagforeninga står bak nettportalen **Småjobbgaranti**. Her kan forbrukere lett finne frem til firma fra flere bransjer som garanterer at de tar på seg småjobber og at de stiller opp i løpet av kort tid.

Fagforeninga har utviklet nettstedet velgelektriker.no. Her kan bevisste forbrukere velge elektrikerfirma basert på andre kriterier enn pris.

fagforeninga.no

eft1901

fagforeninga

fagforeninga

www.fagforeninga.no/utleie

Nygaardsvoldheimen er kontor- og møtelokalet vårt. Huset leies ut i helgene til medlemmene våre. Prisen er 1800 kr for ei hel helg! Du kan også få låne lokalene gratis til barnebursdag på hverdagene .

Medlemmene kan leie leiligheten vår i Tegefjäll ved Åre. Prisen er 1500 kr for ei hel helg!